

SABAH BOLGENİN GÜÇLÜ
GÜNEY
PERŞEMBE 27 Ocak 2010
SABAH'ın ilk sayfası

ÇUKUROVA
Hürriyet
Soba zehirlenmelerine dikkat

günc
13 Ocak 2010

Mühendisler hızlı başla
Geceyi hafta kongresiyle geçiren MMO Gaziantep Şubesi, görüşme toplantısı yapıyor. Yapılan toplantıda, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldı.

MMO'nun 100. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen toplantıda, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldı. Şube Başkanı Mehmet Akın, toplantıda konuşurken, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti.

PUSULA
Muhafazakarlar, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti.

URETİME DE
Krizden yalın mal ile çık
M. Hakkı Yıldırım, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti.

Demokrasi Şöleni gibi Genel Kurul yapacağız
MMO Gaziantep Şubesi, 13 Ocak'ta Genel Kurul yapacağını duyurdu. Şube Başkanı Mehmet Akın, toplantıda konuşurken, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti. Akın, şubedeki sorunların yerli-çatışmada tartışıldığını belirtti.

Telegör
Gaziantep'te gelecek hafta Soba zehirlenmesini önlemek çok kolay

Amalörce
Korifer yakma konusunda seminer verildi

GAZİANTEP
Seçim yasağı değişmeli

Soba zehirlenmesini önlemek çok kolay
Sağlık Bakanlığı'nın tavsiyelerine dikkat edilerek, Soba zehirlenmesini önlemek çok kolaydır. Soba zehirlenmesini önlemek için, sobanın doğru şekilde kullanılması ve sobanın düzenli olarak temizlenmesi gerekmektedir. Soba zehirlenmesini önlemek için, sobanın doğru şekilde kullanılması ve sobanın düzenli olarak temizlenmesi gerekmektedir.

Korifer yakma konusunda seminer verildi
Mühendisler Odası, Korifer yakma konusunda seminer verdi. Seminerde, Korifer yakmanın zararları ve önlenmesi hakkında konuşuldu. Seminerde, Korifer yakmanın zararları ve önlenmesi hakkında konuşuldu.

Seçim yasağı değişmeli
MMO Gaziantep Şubesi, seçim yasağına ilişkin görüşlerini bildirdi. Şube Başkanı Mehmet Akın, toplantıda konuşurken, seçim yasağına ilişkin görüşlerini bildirdi. Akın, seçim yasağına ilişkin görüşlerini bildirdi.

günc
Korifer yakmayı öğreniyorlar

Olusum
Ali Peri ile devam

GÜNEŞ
Belediyeler neden kış aylarında çalışıyor?

Denge
IMO yönetimi MMO'ya tanı

TÜRKİYEM
Peri güven tazeledi

PUSULA
MMO'da başkan değişmedi

TMMOB üyesi kadınların sorunları, toplumdaki diğer emekçi kesimlerin ve kadınların sorunlarından ayrılmaz bir bütündür. Mühendis, mimar, şehir plancısı kadınlar da giderek daha fazla hak kaybına uğramakta, yasal haklarını kullanmalarının önüne engeller çıkarılmaktadır. Ezici çoğunluğun sendikası olmadığından hareketle TMMOB'nin, üyelerinin haklarını koruması ve üyelerinin örgütlenmesini teşvik etmeye yönelik çalışmalar yapması en temel görevlerindedir.

TMMOB, emek örgütleri ile birlikte çalışanlar arasında bölünme, rekabet yaratan ve iş güvencesini yok eden taşeron çalışma sisteminin yasaklanması, kadın istihdamını, kadının çalışma hayatındaki konumunu, sosyal hak ve güvenceyi olumsuz etkileyen özelleştirmelerin iptal edilmesi, esnek çalışmaya karşı tam zamanlı, sigortalı, sendikalı çalışma, sigorta primlerinin gerçek maaş üzerinden ödenmesi ve tamamını işverenin ödemesi, krize karşı istihdamı artırmak için iş saatlerinin azaltılması, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi ve mezarda emeklilik dayatmasının son bulması, kadınlarla erkekler arasındaki ücret farklılığının engellenmesi için eşit (eşdeğer) işe eşit ücret, işsizlik maaşının artırılması ve süresinin uzatılması, daha çok işsiz yararlanabilmesi için kapsamının genişletilmesi, işten çıkarılmaların yasaklanması, iş güvencesi, fazla mesai yapma koşullarının daraltılması ve çalışma saatlerinin azaltılmasına paralel olarak fazla mesai saatlerinin de düşürülmesi, bunun çalışanın isteğine bağlı olması ve karşılığının ödenmesi, iş yerlerinde gündüz ve özellikle gece çalışmalarında yönetmeliklere uygun servis hizmeti verilmesi, kıdem tazminatı hakkının korunması, "Özel İstihdam Büroları" adı altında kurulmak istenen, kiralık işçi simsarlığının engellenmesi, parasız eğitim, parasız sağlık, tüm çalışan ve emekli üyelerinin maaşlarının, özel hizmet tazminatları ve diğer özlük haklarının, gördükleri eğitimi (lisans, yüksek lisans, doktora) ve çalışma risklerini yansıtabacak şekilde düzenlenmesi için mücadele etmelidir.

Bir taraftan demokratik siyasetin alanını genişletmeye yönelik çabalar sürdürülürken, TMMOB gibi demokratik ve eşitlikçi yaklaşımı olan bir örgütte, TMMOB ve bağlı oda, şube yönetim kurulları, genel kurul delegasyonu ve diğer tüm organlarında kadın temsiliyetini artırabilmek amacıyla, pozitif destek politikaları üreterek, minimum yüzde 35 kadın kotası uygulanmalıdır. TMMOB kadın üyeleriyle ilgili istatistiki bilgiler toplamalı ve bununla ilgili veri tabanı oluşturmalıdır. TMMOB ve bağlı odalarında, bu çalışmaların yürütülmesi için bütçe oluşturmalıdır.

Kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın yasa ve yönetmelikler çerçevesinde

cezai karşılığının bulunması zorunludur. TMMOB, kadına yönelik suçların yaptırımını sağlamak amacı ile TMMOB Ana Yönetmeliği, Disiplin Yönetmeliği, Onur Kurulu Yönetmeliği'nde vb. gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

TMMOB'de kadın hareketinin örgüt içinde güçlü ve sürdürülebilir olabilmesi, yatay ve dikey ilişkilerinin kurulabilmesi ve bütün bu çalışmaların sağlıklı yürütülebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. TMMOB bünyesinde kurulmuş "Kadın Üye Çalışma Grubu" merkezi bir kadın örgütülüğü olarak aktif hale getirilmeli, bu grup TMMOB kadın politikalarını üreterek hayata geçirilmesinden sorumlu olmalıdır. Kadın Üye Çalışma Grubu; İKK kadın komisyonları, oda ve şube kadın komisyonlarında çalışan gönüllü kadınlar ve komisyon olmayan odalardan gönüllü kadınlardan oluşur. TMMOB 40. Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen; fakat hayata geçmeyen Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası bu grubun bünyesinde oluşturulmalıdır. Sekreteryası, başvuruların yapılabileceği, ayrımcılığın, taciz ve mobbingin takip edileceği, hukuki ve psikolojik destek vererek çözümlerin üretileceği bir birim haline getirilmelidir.

TMMOB'li kadınlar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde arazi şartlarında daha güvenli ve verimli çalışma koşullarının sağlanması, mayınlı arazilerin ulusal kaynaklarla temizlenerek tarım reformu yapıp, organik tarım için bölge halkının kullanımına açılması, kültürlerin, dillerin ve inançlarının eşit ve özgür olması özlemiyle, Kürt sorununun demokratik bir şekilde çözüme kavuşturulması ve barışın sağlanması için aktif rol üstlenecektir.

Kadınlar; mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleğini yürütürken, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması ve yaşanabilir bir çevre için bu değerlerin tahribine yönelik tüm politika ve projeleri reddeder.

Sonuç olarak; TMMOB'li kadınlar, TMMOB Kadın MMŞP Kurultayı ile birlikte ortak hareket etme ve dayanışma konusunda büyük mesafe almışlardır. Kadınlar, TMMOB'de toplumsal cinsiyet bilincinin örgüt geneline yayılması ve kurultay kararlarının örgütün tümü tarafından benimsenmesi için çalışacaklardır.

Bu kurultay ile TMMOB'de kadın politikalarının, kadın örgütlenme modelinin oluşturulması ve örgütülüğünün güçlendirilmesi doğrultusunda önemli bir adım atılmıştır. Bu politikaların hayata geçmesi ancak kadınların örgütülüğü ve dayanışmasıyla mümkün olacaktır.

KADINLAR ÖRGÜTLÜ TMMOB DAHA GÜÇLÜ

AKP İktidarı Torba Yasa operasyonu ile Türkiye'yi müstemeleke durumuna düşürdü...

CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMI YABANCI YASA MADDESİNİ İVEDİLİKLE İADE ETMELİDİR!

TBMM'de kabul edilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"a eklenen bir maddeyle yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlanmasına gerek kalmadan Türkiye'de çalışmalarına imkân tanındı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TBMM'de 27 Ocak 2010 tarihinde kabul edilen düzenleme üzerine 30 Ocak 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Siyasal iktidar ülke vatandaşı aleyhine, yabancılar lehine düzenleme yaparak, dünyada hiçbir ülkede örneği olmayan bir ilke imza attı.

TBMM'nin 27 Ocak 2010 tarihli oturumunda siyasal iktidarın talebi ile ele alınan ve "Torba Yasa" olarak nitelendirilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 8. maddesine "...Mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılar akademik ve mesleki yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir. Mesleki eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için bu Kanun'da belirtilen görüşler alınmaz. Bu kişiler, akademik ve mesleki yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir" biçiminde bir düzenleme Yasa'nın adı ile hiçbir ilgisi olmamasına karşın eklenmiştir ve bu ek ne yazık ki yasallaşmıştır.

Bu Yasa maddesinin içeriği 2004 yılında "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği" maddesi olarak düzenlenmişti. Konuya ilişkin TMMOB tarafından açılan davada Danıştay söz konusu maddeyi iptal etmişti. AKP Hükümeti, Danıştay kararını by-pass etmek için yönetmelik düzenlemesi yasa teklifi haline getirmiş ve 23 Mayıs 2007 tarihinde 5565 sayılı "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa" TBMM'de kabul edilmişti. Yani Anayasa'nın 138. maddesi ihlal edilerek teklif yasalaşmıştı. Dönemin Cumhurbaşkanı tarafından incelenen 5565 sayılı Yasa, Anayasa'nın çalışma özgürlüğünü düzenleyen 49'uncu, temel hak ve özgürlüklerin yabancılar için uluslararası hukuka uygun olarak yasayla sınırlandırabileceğini düzenleyen 16'ncı, hukuk devleti ilkesini düzenleyen 2'nci, eşitlik ilkesini düzenleyen 10'uncu ve hiçbir etkinliğin ulusal çıkarlara aykırı olamayacağı kuralından hareketle 176'ncı maddesine aykırılığı tespit edilerek TBMM'ye iade edilmişti.

TBMM'ye, Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iade edilen Yasa, 2007 yılından bu yana Meclis gündeminde bekletilmişti. Ancak Siyasal İktidar, 27 Ocak 2010 gecesi Anayasa'ya aykırı olduğu bilinmesine karşın Torba Yasa içinde saklayarak konunun yeniden yasalaşmasını sağlamıştır.

Demokrasi ve yönetim ilkesini ağızdan düşürmeyenlerin, komisyon toplantılarına sorunun muhatabı olan TMMOB'yi çağırılmaları da ayrıca altı çizilmesi gereken bir durumdur.

Siyasal İktidar bu yasa maddesi ile diplomalarına

bakmaksızın, mühendis ve mimar olduğunu beyan eden tüm yabancılar çalışma izni vererek halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye atılmaktan çekinmemiş ve geleceğimizi hiçbir kayıt ve denetime tabi olmaksızın meslekleri belli olmayan yabancıların sözlü beyanlarına teslim etmeyi tercih etmiştir. Siyasal İktidar ülke vatandaşı mühendis, mimar ve şehir plancılarını kendi ülkesinde yabancı durumuna düşürmüştür.

Ülkemiz mühendis ve mimarlarına dünyada hiçbir ülkede böyle bir olanak tanınmaz iken ve böyle bir uygulamanın dünyada örneği yokken bu yasa maddesi ile ülkemiz açıkça "müstemeleke" durumuna düşürülmüştür.

Kamuoyunun da bildiği üzere son yıllarda hukukun üstünlüğünü ve kamu yararını savunma görevi "parmakla sayılacak" kişi ve kuruluşta kalmış görülmektedir. Hukuka saygı ve kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun davranma, yürütmeyi beklenen hukuki ve haklı bir istem olmakla birlikte, bugün ne yazık ki TBMM aritmetiği yasama organının yürütmeyi bağımsızlığını gözelemediği. Bu durum hukuk devletinde olmazsa olmaz olan yargı bağımsızlığını ve yargı kararlarına uygun davranmayı engellemektedir.

Bu yasa maddesi ile akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlanmasına gerek olmaksızın her yabancıların mühendis ve mimar unvanını kullanabilmesinin önü açılarak, yabancılar için 6235 sayılı TMMOB Yasası ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa'nın uygulanmayacağı teminat altına alınmıştır.

Bu yasa maddesi her şeyden önce ülke mühendis ve mimarlarına yönelik bir darbedir. Uluslararası sermaye lehine; fakat ülke mühendis ve mimarları aleyhine bir yasanın kabulünü, bağımsız ve demokratik sosyal hukuk devleti anlayışı ile örtüştürmek olanaklı değildir.

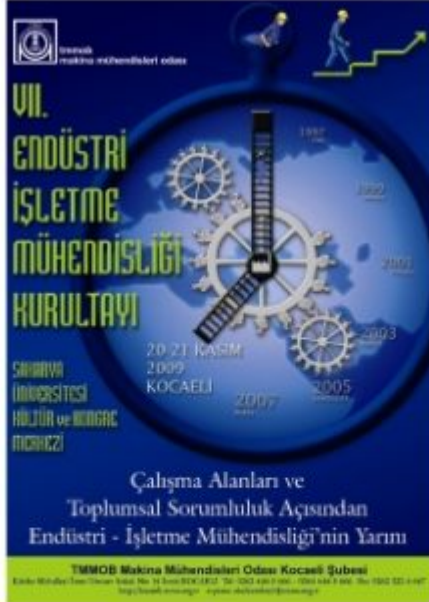
Mühendis ve mimarların kendi ülkelerinde yabancı konumuna düşürülüp, haksız rekabete teslim edilmesi ve ülkemizin kıt kaynakları ile yetiştirilen insan gücümüzün yok sayılması kabul edilemez.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını denetlemek üzere Devlet Denetleme Kurulu'nu harekete geçiren Cumhurbaşkanı'ndan haklı istemimiz; bir önceki Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilen iade gerekçelerini dikkate almasa dahi, Devlet Denetleme Kurulu raporunda yer alan tespitlere uygun olarak Yasa'nın ilgili maddesini TBMM'ye ivedilikle iade etmesidir. Cumhurbaşkanı en azından Devlet Denetleme Kurulu'nun "mühendislik ve mimarlık hizmetinin akademik ve mesleki yeterlilik denetiminden muaf olamayacağı" tespitine uygun davranmalıdır.

TMMOB ve örgütlü gücü bu yasa maddesini ve uygulamalarını sonuna kadar takip edecek ve gereğini yapacaktır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

VII. ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ YAYINLANDI

VII. Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı, TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Kocaeli Şube yürütücülüğünde 20-21 Kasım 2009 tarihlerinde Sakarya Üniversitesi'nde meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve ilgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Kurultayımızda; 4 panel, 1 serbest forum, 6 bildiri oturumu ve anket sunumlarından oluşan 12 oturum gerçekleştirilmiştir. Bu oturumlarda çalışma alanlarımız ve bu alanlarda yaşanan sorunlar, endüstri ve işletme mühendisliği eğitimi, endüstri/işletme mühendislerinin toplumsal sorumlulukları, konumlanışı, örgütlülüğü ve endüstri/işletme mühendisliği çalışma alanlarının geleceği konuları ele alınmıştır.

539 katılımcı ile gerçekleştirilen kurultayımız "Çalışma Alanları ve Toplumsal Sorumlulukları Açısından Endüstri/İşletme Mühendisliği'nin Yarını" ana teması ile toplanmıştır. Ana temanın belirlenmesinde; meslektaşlarımızın sayısındaki hızlı artışa rağmen istihdamın daralması, çalışma alanlarımızın yeterince kavranamaması, krizin meslektaşlarımız üzerindeki etkisi ve mesleğimizin topluma ve doğaya olan sorumlulukları belirleyici olmuştur.

Kurultay katılımcılarının görüşleri doğrultusunda aşağıda yer alan konular ilgili kesimlerin ve kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Bilindiği gibi istihdam konusu ülkemizin en önemli sorunlarından birisidir. Bu sorun dünya genelinde yaşanan ve yüzyılın en derin ekonomik krizinin etkisiyle daha da derinleşmiştir. Her krizde olduğu gibi krizin faturası krizi yaratanlara değil, başta çalışanlar olmak üzere geniş halk kitlelerine çıkartılmıştır. Kriz, meslektaşlarımızı da derinden etkilemiştir. Artan işsizlik baskısı, endüstri ve işletme mühendislerini daha düşük ücretler ve daha kötü çalışma koşulları ile karşı karşıya bırakmıştır.

Söz konusu olumsuz gidişi durdurmak için atılması gereken ilk adım dışa bağımlı politikaların bir an önce terk edilmesidir. IMF ve DB gibi uluslararası finans kuruluşlarının dayattıkları programlar reddedilmeli, özelleştirme uygulamalarıyla devletin küçültülmesi saplantısından vazgeçilmeli, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, kamu yararını hedefleyen yatırımlar yapılmalı, katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yapılacak yatırımlara yönelmeli, devletin ekonomideki yönlendiriciliği artırılmalı ve net bir planlama/kalkınma yönelimi benimsenmelidir.

Ödemiz, Endüstri ve işletme mühendisi üyelerimize yeni iş alanları yaratarak krizin üyelerimiz üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için daha fazla çaba göstermeli, bu kapsamda meslektaşlarımızın yetkilendirildiği "Stratejik Planlama" ve "Yatırım Hizmetleri Yönetimi" alanlarında üyelerimizin imza yetkisinin fiilen yaşama geçirilmesini sağlayacak yasal düzenlemelerin gerçekleştirilebilmesi için girişimlerde bulunmalıdır. Bununla birlikte "enerji verimliliği uzmanlığı" hizmetinin bütününde endüstri ve işletme mühendislerinin de yetkilendirilmesi sağlanmalıdır.

Kurultayımızın üzerinde durduğu bir diğer konu ise çalışma alanlarında yaşanan sorunlardır. Bu sorunların başında meslektaşlarımızın sanayi ve hizmet işkollarında sağlayacağı faydanın yeterince anlaşılabilmesi ve kamudaki endüstri ve işletme mühendisi istihdamının yetersiz oluşu yer almaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak, doğal kaynakların ve iş gücünün verimsiz kullanılmasına devam edilmektedir.

Bir diğer sorun ise çalışma alanlarımız içinde yer alan stratejik planlama, fizibilite etütleri, kapasite raporlarının hazırlanması, tesis planlama, proje yönetimi, işgücü planlama, yönetim sistemleri, verimlilik çalışmaları gibi alanlara farklı meslek disiplinlerinin ikame ettirilmesidir. Bu alanların gerçek uzmanlarının istihdam edilmesi, öncelikle kamu ve özel sektörde mesleğimizin sağlayacağı katkıların anlaşılması ile mümkün olacaktır. Burada görev MMO, EİM MEDAK ve birlikte çalışmalar yürüteceğimiz meslektaşlarımıza düşmektedir.

Endüstri ve işletme mühendislerinin yukarıda sözünü ettiğimiz özellikleri kazanması ancak doğru bir eğitim süreci ile mümkündür. Kurultayımızda meslek eğitiminde uygulama ve deney yolu ile öğrenme, deneyimlerin kuşaklar arası aktarımının önemi üzerinde durulmuştur. Uygulamadan yoksun bir eğitimde

ısrar edilmesi endüstri ve işletme mühendisliğinin özünün anlaşılmasına neden olacaktır.

Diğer taraftan bir binası ve öğretim üyesi dahi olmayan üniversitelerde Endüstri Mühendisliği bölümü açılmasında sakinca görülmekte, kontenjanlar hızla artırılmaktadır. Bu yıl itibariyle üniversitelerin tüm olanaksızlıklarına rağmen açılan endüstri/işletme mühendisliği programı sayısı 112'ye ulaşmış, bu programlara 4334 kontenjan ayrılmıştır. Bu kontenjanlar %87 oranında doldurulabilmiştir.

Aynı süreçte adına karma eğitim de denilen uzaktan eğitim programları açılmıştır. Bu uygulamaya göre üniversiteler, bir lisans programına ait eğitim müfredatının sadece % 30'luk bölümünü öğrencilere yüz yüze vermekte, geriye kalan % 70'lik kısım ise uzaktan eğitim araçları kullanılarak öğrencilere aktarılmaktadır. Teknolojik gelişmenin ulaştığı nokta elbette ki yadsınamaz ve yeni eğitim-öğretim araçları kullanılarak öğrenme süreci daha verimli hale getirilebilir. Fakat bu yöntem ile mühendis ve dolayısıyla "Endüstri Mühendisleri" yetiştirilemez. Odamız, mühendislik eğitiminde karma ve uzaktan eğitim uygulamalarının karşısındadır. Mesleğimizin niteliğine ve dolayısı ile geleceğine yönelik bu türden uygulamaların da her zaman karşısında olmaya devam edecektir. Sadece, mesleğin gereklerine uygun müfredatlarla, yeterli laboratuvar ve kadro olanaklarına sahip üniversitelerde mühendislik programlarının açılması için mücadele etmek hepimizin görevidir.

Henüz büyük çoğunluğu örgütsüz olan endüstri ve işletme mühendislerine ulaşmak ve çabalarımızın ortağı yapmak için başta kurultayın katılımcılarına, MEDAK ve Şube MDK'larımıza önemli görevler düşmektedir. Üretim ve hizmet alanlarındaki faaliyetlerin planlaması ve örgütlenmesinde önemli bir yere sahip olan endüstri ve işletme mühendislerinin örgütsüzlüğünün aşılması için meslektaşlarımızın Oda ile buluşmalarını sağlayacak etkinliklerimizin artırılması ve meslektaşlarımızın bu çalışmalarda özne olmasının sağlanması gerekmektedir.

MEDAK ve Şube MDK'larının Oda ve Şube Yönetim Kurulları ile koordinasyonunu sağlayacak, meslektaşlarımızın Oda örgütlüğü içinde yer almalarını özendirecek faaliyetlere önem verilmelidir. Bilinmelidir ki ancak ve ancak örgütlenme sorununu çözmüş meslektaşlarımız, toplumsal sorumluluk alanlarına yönelik çalışmaları yürütebilecek ve toplum yararına projeler geliştirebilecektir.

Ülkemizde kamu yararını esas alan tüm kesimlerle birlikte sanayileşme, üretimin artırılması ve bunların sonucu olarak da işsizlik sorununa kesin çözümler üretilmesi; bunlarla birlikte gerçek anlamda demokratik işleyişin hayata geçirilmesi hedeflenmeli ve meslektaşlarımız bu doğrultuda başta MMO ve sendikalar olmak üzere değişik örgütlenmeler içerisinde aktif roller üstlenmelidirler.

Meslek ve meslektaş sorunlarımızın toplum ve ülke sorunlarından ayrı görülemeyeceği anlayışı ile çözüm için birlik olma zamanıdır. Yaşasın endüstri ve işletme mühendislerinin örgütlülüğü!

TÜRKİYE SÜREKLİ ZAM REJİMİNE GİRDİ: BÜTÇENİN KARA DELİKLERİ HALKA FATURA EDİLECEK!

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi üzerine yazılı bir açıklama yaparak, yılbaşından itibaren 2009 yılı bütçe açığının ve 2010 bütçesinin kara deliklerinin halka fatura edileceğine dikkat çekti.

2010 Bütçesi, genel gerekçesinde belirtilen "Makroekonomik istikrar, sürdürülebilir kalkınma, dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığını artırmak, kamu harcamalarının kalitesinin artırılması, halkımızın hayat standardının yükseltilmesi, eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli, büyümeyi ve istihdamı destekle-yen harcamalar" yapma özelliklerinden yoksundur. Kamu çalışanlarının maaşlarına yalnızca yüzde 5 artış öngörülen 2010 bütçesinin temel parametreleri; çalışanlar, sanayi ve ülkemiz çıkarlarının aleyhine bir içerikle belirlenmiştir.

Bilindiği gibi 2009 bütçesinin genel gerekçesinde de benzer belirlemeler yer almış; ama bütçe açığı bu söylemlere karşın rekor düzeye ulaşmış, uygulamalar tersi bir yönde gerçekleşmiştir.

2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na göre, toplam bütçe harcamaları 286,9 milyar TL, gelirler de 236,7 milyar TL olarak belirlenmiştir. 50,1 milyar TL ile yüzde 23,61 oranında açık öngörülen bütçenin en önemli gideri, son yılların aşırı borçlanmasın-dan kaynaklanan ve 58,8 milyar TL ile bütçenin yüzde 27,67'sine tekabül eden faiz ödemele-ridir. 2010 dış ticaret açığı ise 45,5 milyar dolar olarak öngörülmüştür.

Fatura Halka Ödettirilecek

Bütçe açığı, dış ticaret açığı, faizi giderlerinin yüksekliği, üretimdeki gerilemeye tekabül eden ihracat ve ithalattaki reel gerileme, kriz ve ekonomideki durgunluk koşulları hükümet tarafından yatırımcı bir politikayla karşılanmamış, esasen vergi gelirlerinde artışa yönelinmiştir. 2010 bütçe giderlerinde yüzde 7,6 gelirlerinde ise yüzde 18,2 oranında artış öngörülmüştür. Bu artış zamlar yoluyla tamamen halka fatura edilecektir.

Vergi gelirlerinin 212,5 milyar TL olarak öngörüldüğü bütçede 13 milyonu aşkın çalışandan alınacak 42,9 milyar TL gelir vergisi, 2009'a göre yüzde 10 artış ile yine en yüksek bütçe gelirini oluşturmaktadır. Özelleştirmeler nedeniyle sürekli düşürülen kurumlar vergisi ise ancak 20 milyar TL'yi bulmaktadır. Gelir vergisi, kurumlar vergisi ve 4,5 milyar TL mülkiyet üzerinden alınan vergilerin toplamı yüzde 31,8'e tekabül etmektedir. Fakat yalnızca KDV (37,8 milyar TL) ile ÖTV (54,7 milyar TL) gelirleri, doğrudan vergileri aşarak yüzde 43,5'e ulaşmaktadır. Dolaylı vergilerin toplamı ise 68,2 ile çok yüksek bir düzeydedir.

2010'da KDV artış oranı yüzde 19, ÖTV artış oranı yüzde 31,6 olarak gerçekleşecektir. ÖTV KDV artışları 2011'de 99,8 milyara, 2012'de 108 milyar TL'ye çıkarak sürecektir. Kısacası önümüzdeki üç yıl boyunca petrol ve doğal gaz ürünleri, motorlu taşıt araçları, alkollü içkiler, tütün mamulleri, kolalı gazozlar, dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar, banka ve sigorta muameleleri, şans oyunları ve özel iletişim vergisinde sürekli zam yoluyla artışlar yaşanacaktır. Bu sürekli zam rejimi anlamına gelmektedir.

Yalnızca 2010'da yaşamın her alanına uzanan petrol ve doğal gaz ürünlerine yapılacak zam oranı yüzde

26,2, tütün mamullerine ise yüzde 41,5'tir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na ayrılan payın yüzde 9,8, Sağlık Bakanlığı'na ayrılan payın yüzde 4,8 ile yerinde saydığı; KOBİ'leri Destekleme ve Geliştirme İdaresi Başkanlığına 360 milyon TL, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na 59 milyon TL, EİEİ'ye 49 milyon TL gibi düşük miktarların ayrıldığı bütçede Diyanet İşleri Başkanlığına ayrılan payın (2,6 milyar TL), Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve İskan Bakanlıklarının toplam bütçelerinden (1,8 milyar TL) fazla olması çok düşündürücüdür.

Diğer yandan sanayileşme ve kalkınma gereklerinin tam tersi bir şekilde, bütçe giderlerinde sabit sermaye yatırımları için ayrılan pay 22,6 milyar TL'dir. Her zaman olduğu gibi bu yatırımların yapıp yapılmayacağı ayrı bir sorundur. Daha önemlisi yatırımların bir kısmı özelleştirmelere altyapı düzenlemesi amacıyla, bir kısmı da hizmet sektörlerine yapılmaktadır. Yatırımlara ayrılan pay 1980'lerde ortalama yüzde 20, 2000'de yüzde 16 iken 2010 bütçesinde yüzde 7,8'e düşmüş olması, üzerinde ayrıca düşünülmesi gereken bir konudur. Kamu sabit sermaye yatırımları oranı ise yüzde 4,3 olarak belirlenmiştir ve kamunun artık sanayiye yatırım yapmadığı, özelleştirmelerle bu alandan çekildiği bilinmektedir.

İmalat sanayi yatırımlarında kamu sektörü payı 1998'de yüzde 2,7 olarak gerçekleşirken günümüzde binde 7'ye düşmüş olması sanayinin bütçeler dışında ayrıca bir planlama, kalkınma konusu olarak ele alınmasını gerektirmektedir.

Ekonomik Sosyal Bunalım Derinleşecek

Esnek istihdam biçimlerinin yaygınlaş-tırılacağı, özelleştirmelere devam edileceği, kamunun elektrik dağıtımı ve şeker üretimi alanlarından tamamen çekileceği, telekomüni-kasyon ve liman işletmeciliğindeki payının azaltılacağı'nın belirtildiği bütçede toplumsal gereksinimler gözetilmemiştir. Finansmanını emekçilerin karşıladığı bütçe, yine emekçilerin düşük ücretleri ve tasarruflarına bağlı kılınarak zamlar ve kemer sıkma politikalarını öngörmektedir.

Kısacası bütçenin temel parametreleri, Türkiye'nin sorunlarının ekonomik sosyal bunalım yönünde derinleşeceğini göstermek-tedir.

Oysa emekten, sanayileşmeden yana bir Türkiye ve bütçe mümkündür. Bunun için IMF, DB, DTÖ vb. uluslararası finans kuruluşlarının dayattıkları yapısal uyum programlarını reddedecek, kamuyu küçülten özelleştirmeleri durduracak; devletin ekonomideki yönlendiriciliğini artıracak; planlama, kalkınma, sanayileşme, istihdam ve toplumsal refah yönelimini benimseyecek bir iradeye gereksinim duyulmaktadır.

Türkiye'nin önünde başka bir seçenek bulunmamaktadır. Sanayileşme, kalkınma ve halk için bütçe! Tek doğru politika budur.

Emin KORAMAZ
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

**EMİN KORAMAZ'DAN ENERJİ VERİMLİLİĞİ HAFTASI ÇAĞRISI:
DİKKATLERİMİZİ "ALÇAKTA ASILI MEYVE"YE YÖNELTELİM**

MMO Başkanı Emin Koramaz, Enerji Verimliliği Haftası nedeniyle yaptığı basın açıklamasında enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasını ve dikkatlerin sanayi, bina ve ulaşım sektörlerindeki tasarruf potansiyeline yöneltilmesini istedi.

İzlenen yanlış politikalar sonucu, kriz öncesi yüzde 75 düzeyine ulaşan ve 2008 yılında değeri 48 milyar dolar olan enerji sektörü ithalat bağımlılığı, dünyadaki enerji fiyatlarını ülkemiz ekonomisi ve halk üzerinde önemli bir baskı unsuru haline getirmiştir. Genel enerji talebimizdeki yüksek bağımlılık yanı sıra elektrik üretiminde yüzde 60 oranında ithalata bağımlı olan ülkemizde elektrik fiyatları sürekli artmakta, ithalatta yaşanacak bir aksamanın Türkiye'yi karanlıkta bırakabileceği korkusu yaşanmaktadır. Ayrıca, dünyayı saran krizin özel sektör kuruluşlarınca yürütülen enerji yatırımlarında ertelemelelere, uzun vadede daha etkili enerji krizlerine ve ekonomide daralmalara neden olması şaşırtıcı bir sonuç olmayacaktır. Enerji üzerinden alınan dünyadaki en yüksek vergiler ve hane halkı gelirinin gittikçe düşmesi nedeniyle enerji harcamalarımız; halkımız ve dünya piyasalarında rekabet etmeye çalışan sanayicimiz üzerindeki en ağır yük haline gelmiştir.

Bu durum ve eğilimlerin değiştirilmesinin ancak kararlı bir siyasi irade, stratejik yaklaşımlar ve radikal önlemlerle orta ve uzun vadede mümkün olabileceğini sürekli olarak vurguluyoruz. Enerji verimliliğinin artırılması, söz konusu sarmaldan

sıyrılmak için kısa vadede herkes tarafından uygulanabilecek bir çözümdür. Dünyada "alçakta asılı meyve" olarak adlandırılan enerji verimliliği vatandaşlardan kurumlara, şirketlere kadar herkesin kendi çapında yapacağı çalışmalar ve alacağı önlemlerle küçümsenmeyecek boyutta enerji tasarrufu sağlayacaktır.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi tarafından sanayimizde en az yüzde 15, binalarımızda en az yüzde 35 ve ulaşımımızda en az yüzde 15 tasarruf potansiyeli olduğu belirtilmektedir. Bu noktada enerji verimliliğinde kararlı ve başarılı adımlar atabilirsek, 2020 yılı talep tahmini gerçekleşme oranı en az yüzde 20 (45 milyon ton petrol eşdeğeri enerji) azaltılabilecektir. Bu miktar yerli ve temiz kaynaklarımızdan üretebileceğimiz elektrik enerjisinin 2,5 katı ve ortalama 30 milyon konutun yıllık enerji ihtiyacını karşılayabilecektir.

Türkiye'nin bu potansiyelin boyutunu bile bile oldukça yüksek politik ve ekonomik bedellerle elde ettiği bir kaynağı heba etme lüksü yoktur. Bu nedenle, kamu ve özel sektör yönetimlerini ve vatandaşlarımızı enerjide daha verimli kullanmak üzere azami ölçüde dikkatli davranmaya, bu yönde gerekli önlemleri almaya davet ediyoruz.

Odamız, 2009 yılı sonu itibarıyla, Enerji Verimliliği Yasası uyarınca Enerji Yöneticisi Eğitimi ve Belgelendirmesine yönelik yetkilendirilmiş bir kuruluş olarak İstanbul'da "Bina ve Sanayi Enerji Yöneticisi Eğitimleri" vermeye başlamıştır. Eğitimlerin Ankara, İzmir, Kocaeli ve Adana Şubelerimize yaygınlaştırılması için de çalışmalar sürdürülmektedir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak son yıllarda ard arda yapılan verimlilik artışını destekleyecek düzenlemelere çok olumlu bakıyor ve destekliyoruz. Ancak uygulama ve denetimin sağlıklı olarak yapılması çok önemlidir. Bu noktada meslek disiplinimiz ve ülke yararları açısından üzerimize düşenleri yapmaya devam edeceğimizi, uzmanlık alanlarımızla ilgili olarak gerek duyulduğunda yasalarla bize verilmiş yetkiler çerçevesinde destek vermeye hazır olduğumuzu bu vesileyle belirtmek ister, Enerji Verimliliği Haftası etkinliklerinin başarılı olmasını dileriz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(12 Ocak 2010)

KAYNAK TEKNOLOJİSİ VII. ULUSAL KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

Makina Mühendisleri Odası adına Ankara Şubesi sekreteryasında bu yıl yedincisi düzenlenen Kaynak Teknolojisi Ulusal Kongre ve Sergisi, 13-14 Kasım 2009 tarihlerinde Ankara'da, Milli Kütüphane Şura Salonu'nda gerçekleştirildi. Kongre, 168'i delege olmak üzere 600'e yakın mühendis, teknik eleman ve üniversite öğrencisi tarafından izlendi.

Kongre boyunca kaynak teknolojilerinde eğitim ve standardizasyon uluslararası boyutu ve Türkiye, kaynak tekniği ve tahribatsız muayene personeli eğitimi ve belgelendirilmesi, kaynak çalışanları için sağlık gözetim programı önerisi gibi konuları içeren altı oturumda toplam 26 bildiri ve yedi adet poster bildiri sunuldu. Kongrenin birinci günü "Kaynak Gözetim Personelinin Eğitim ve Belgelendirmesi" başlığı altında bir panel düzenlendi. Panel oturumunda "Kaynak Teknolojisi Uygulamalarında Sektör Sorunları" başlıklı bir anket sunumu da gerçekleştirildi. Kongre kapsamında düzenlenen sergiye 13 sektör firması ve alanda faaliyet gösteren dernek/araştırma kuruluşu katıldı. Kongrenin ikinci günü kaynak teknolojisinde son gelişmelerin tanıtıldığı "Teknolojik Tanıtım" oturumu kongreye renk kattı.

KAYNAK TEKNOLOJİSİ VII. ULUSAL KONGRESİ 2009 SONUÇ BİLDİRGESİ

Kaynak teknolojisinin yaşamın her noktasına uzanan uygulamaları söz konusudur. Can ve mal güvenliğini ilgilendiren basınçlı kaplar, yük taşıyan çelik yapılar, köprüler ve motorlu taşıtlar, örnek verilebilecek uygulamalardandır.

Kaynak Teknolojisi uygulamaları, ülkemiz sanayileşmesi ile paralel bir hızda artmıştır. Sektörde dünyadaki gelişmelere paralel olarak oldukça önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Bu kapsamda üretim teknolojisindeki ilerlemeler yanı sıra kontrol yöntemleri, kalite güvence sistemleri, eğitim ve belgelendirme konularında da yeniliklerle karşılaşılmaktadır.

Ülkemizde kalite anlayışının yerleşmeye başlamış olması, kaynak teknolojisi uygulamalarında daha kaliteli üretim gereğini gündeme getirmiştir. Kaynak teknolojisi, gelişen sanayimize önemli girdiler sağlayan alanların başında gelmektedir. Özellikle uluslararası boyuttaki önemli gelişmeler bir takım zorunlulukları da beraberinde getirmektedir. Bunların en başında gelen kaynak tekniği alanında çalışan personelin eğitimi ve belgelendirilmesidir. Uluslararası rekabetin artmasıyla söz konusu eğitim ve belgelendirmenin yine uluslararası tanınırlıkta olması gerekmektedir. Kongre tam da bu noktada, "Kaynak Gözetim Personelinin Eğitim ve Belgelendirmesi" ana teması içeriğinde gerçekleştirilmiş ve konu özelinde ülkemizdeki durum yansıtılarak, yaşanan sorunlar ve olası çözüm önerilerinin ortaya konulduğu bir tartışma ortamı oluşturulmuştur.

Kaynak Teknolojisi VII. Ulusal Kongre ve Sergisi, 1995'ten bu yana iki yılda bir sürdürülen bir çalışmanın yedinci buluşması olarak 13-14 Kasım 2009 tarihlerinde TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) adına Ankara Şubesi'nin yürütücülüğünde Milli Kütüphane Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir. Kongre boyunca 6 oturumda 26 adet bildiri sunumu gerçekleştirilmiş, 7 adet poster bildiri de katılımcıların bilgilerine sunulmuştur. Kongrenin ilk gününde "Kaynak Gözetim Personelinin Eğitim ve Belgelendirilmesi" konulu panel oturumunda "Kaynak Teknolojisi Uygulamalarında Sektör Sorunları" başlıklı bir anket sunumu gerçekleştirilmiştir. İkinci gün ise kaynak teknolojisinde son gelişmelerin tanıtıldığı "Teknolojik Tanıtım" oturumu kongremize renk katmıştır. Kongreyi 168'i delege olmak üzere 600'e yakın mühendis, teknik eleman ve üniversite öğrencisi izlemiştir. Kongre kapsamında düzenlenen sergiye 13 sektör firması ve alanda faaliyet gösteren dernek/araştırma kuruluşu katılmıştır. Teknik yönden ülke şartları dikkate alındığında, içeriği itibarıyla doyurucu olarak nitelenebilecek olan Kaynak Teknolojisi VII. Ulusal Kongresi, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarca aktif bir şekilde izlenmiştir.

Daha önce gerçekleştirilmiş olan altı kongremizde olduğu gibi bu kongremizde de kaynak tekniğindeki ilerlemelerin izlenmesi ve deneyimlerin paylaşılması yanı sıra bu alanda ülkemizde yaşanan sorunlar ortaya konularak çözüm yolları tartışılmıştır. Bu bağlamda etkinlik boyunca yapılan tartışmalarla elde

edilen aşağıdaki sonuçların kamuoyunun bilgisine sunulmasına kararlaştırılmıştır.

1 - Eğitim ve belgelendirmede yaşanan büyük sıkıntıların başında, kuralsız ve denetimsiz rekabet gelmektedir. Belgelendirme işleminin bazı kişi ve kurumlarca, küçük çıkarlar uğruna, temel ilkelere uzaklaşarak yapılması, sistemin mevcut haliyle bir yarar getirmediği görüntüsünü oluşturmaktadır. Bu nedenle söz konusu rekabet koşullarının kaliteyi azaltıcı bir etki ortaya çıkarmasına engel olabilecek bir denetim mekanizmasının tesisinin zorunlu hale geldiği değerlendirilmiştir.

2 - Yukarıda söz edilen sorunların aşılmasına katkı koymak için MMO'nun sektördeki ara teknik personelin belgelendirilmesinde, TÜRKAK tarafından akredite edilmiş "Personel Belgelendirme Kuruluşu" bünyesindeki çalışmalarını sonuçlandırma aşamasında olduğu katılımcıların bilgisine sunulmuştur.

3 - Kaynak Gözetim Personeli eğitimlerinin çok büyük bir kısmının Türk uzmanlar tarafından verilmesine karşın, sınavların ve belgelendirmenin etkin ağırlığının yabancı uzmanlardan oluşan bir komisyon tarafından yapıldığı, eğitim malzemesinin de yine yabancı kökenli olduğu belirtilmiştir. Bundan hareketle Türkiye'nin kendine has, özgün ya da Avrupa standartlarına göre eğitim ve belgelendirme yapan bir yapısının olmamasının, ülkemizi bu alanda "taşeron" niteliğine büründürdüğü ifade edilmiştir.

4 - Alanda nitelikli bir yapılanmanın yolu, temel eğitimden başlayarak üniversite, oradan da meslek içi eğitime ve işletmelerin nitelikli kadro istihdamına kadar uzanan bir ulusal yol haritasını çizmekten geçmektedir. Bu haritada devlet, üniversite, araştırma kurumları, meslek odaları, üretici dernekleri ve sektördeki işletmelere yer verilmesinin kaçınılmaz bir olgu olduğu vurgulanmıştır.

5 - Ulusal örgütlü bir yapının olmaması yukarıda ifade edilen sorunlu fiili durumu körüklemektedir. Özellikle bugün ülkemizde eğitimden uygulamaya, tasarımdan yatırıma, veriden bilgiye kadar birçok alanda bir "Kaynak Kaosu"nun yaşandığı gözlenmektedir. Kaynak alanının kurumsallaştırılması, bugün bir zorunluluk haline gelmiştir. Yetki sahibi ve Ar-Ge niteliğine de sahip, ilgili tüm kesimlerin katılımının sağlanacağı "Kaynak Teknolojileri Enstitüsü" oluşumu için yapılacak yasal bir düzenlemenin artık ülkemiz için zorunlu hale geldiği kongrede belirtilmiştir. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) örgütlülüğünde MMO'nun tarafsızlığı, bilgi birikimi ve organizasyon yeteneği bakımından, olmazsa

olmaz taraflardan birisi konumunda olduğu vurgulanmıştır.

6 - Mesleklerini icra ederken TMMOB'nin, bağlı odaları ile birlikte çok disiplinli mühendislik uygulamaları olan bu alanda, mühendislere yönelik tüm tasarrufların odağında olmasının gerekliliği ifade edilmiştir.

7 - Son dönemde oluşturulan "Türk Kaynak Teknolojisi Akademisi", olumlu bir adım olarak nitelendirilmekle birlikte, oluşumun sektörü kucaklar nitelikte gelişmesi yönündeki beklenti taraflarca belirtilmiştir.

8 - Küresel rekabette ayakta kalabilmek için kaynak teknolojisi uygulamalarında Ar-Ge anlayışının ve alt yapısının oluşturulması, artık bir zorunluluk arz etmektedir. Bu konunun öncelikli olarak ele alınmasının zorunluluğu ifade edilmiştir.

9 - Ülke sanayisini olumsuz etkileyen kriz ortamında sektörel öncelikli teşvik politikaları uygulanmasının bu alanda yaşanan sıkıntıların aşılmasında fayda sağlayacağı değerlendirilmiştir.

10 - Kaynak Gözetim Personelinin yetki ve sorumluluklarının ilgili standartlar içeriğinde belirli olmasına karşın, bunların yasal dayanağı konusunda belirsizlikler yaşandığı belirtilmiştir. Konunun gerek mevzuat düzenlemelerinde gerekse uygulamada açıklığa kavuşturulmasına yönelik MMO'ya görev düştüğü ifade edilmiştir.

11 - İlgili uluslararası şartnamelerde Kaynak Mühendisi eğitim ve belgelendirme ön şartları arasında bulunan asgari mühendislik diploması şartının, mühendislik fakültelerinin kaynak teknolojisi uygulaması içinde yer alan, makina, malzeme metalurji, inşaat mühendisliği, gemi inşa gibi ilgili mühendislik disiplinlerden alınmış diploma şeklinde olmasının tartışmasız bir gereklilik arz ettiği önemle vurgulanmıştır.

12 - Kongre kapsamında 1996 yılından bugüne kaynak teknolojisi alanındaki Türkçe yayın envanterinin geliştirilmesi, sözlük çalışmasının gerçekleştirilmesi, sektörün ve eğitim kurumlarının gereksinimlerine yönelik özgün çeviri ve süreli yayınların kazandırılmasına yönelik çalışmaların sektör ve ilgili kurumlar tarafından desteklenmesinin gerekliliği bir kez daha vurgulanmıştır.

13 - Etkinliğin bundan sonra uluslararası katılımı gerçekleştirilmesinin önemi vurgulanarak, MMO'nun bu yönde çalışma yapması gerekliliği ifade edilmiştir.

Kaynak Teknolojisi VII. Ulusal Kongresi'nin "çağdaş, demokratik, sanayileşen, üreten bir Türkiye" yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancı ile yukarıdaki isteklerimizin yaşama geçirilmesinin takipçisi olacağımızı bildiririz.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2009 SONUÇ BİLDİRGESİ YAYINLANDI

sektörlerinin durumunu, planlı dönemler ve sonrasını ulusal, bölgesel ve sektörel düzeyde değerlendirmiş ve bölgesel kalkınma yaklaşımlarını incelemiştir. İkinci rapor Türkiye'de geniş halk kitlelerine refah sağlayacak kalkınma kavramına planlı ekonomi ve istihdam odaklı sanayileşme açısından bir yaklaşım sunmayı amaçlamıştır.

Bütün bu oturumlarda sunulan bildiri ve yapılan konuşmalar ile forumda dile getirilen görüşlerden hareketle hazırlanan aşağıdaki Sonuç Bildirgesi kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Kongremiz dünya ve ülkemizi sarsan büyük krizin ekonomik ve sosyal yaşamda açtığı derin tahribatların pazar ekonomisinin tahtını salladığı bir dönemde düzenlenmiştir. Her ne kadar kapitalizmin sınırsız kâr ve emperyalist siyasal egemenlik çabası sürecektir ise de görülmesi gereken gerçek, yalnızca neoliberal modelin değil, onu da içerir biçimde 300 yıllık bir modelin iflasının yaşanmakta olduğudur.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin 12 trilyon doları bulan kurtarma paketleriyle bile aşılamayan bu krizle yolsuzluk, rüşvet, borsa ve tahvil piyasasındaki oyunlar ile dev tekellerin yönetim kadrolarının hiç ettiği milyarlarca dolar ilk kez tüm açıklığıyla gözler önüne serilmiştir. Kapitalizm ve neoliberal politikalar bu kez tekrar ve daha kökten bir şekilde sorgulanmaya başlanmış, gelir dağılımının dünya ölçeğinde yarattığı uçurum, yoksulluğun boyutu ve işsizlik sorunu gündemin ilk sıralarına oturmuştur.

Bu bunalım az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde özellikle sanayi sektörünü etkilemiş, üretim ve iç piyasalarda talep düşmüş, iç ve dış ticaret hacmi daralmış, işsizlik oranları büyümüş, istihdam hacmi olabildiğince küçülmüştür. "Tüketim kalıpları" ve "tüketim düzeyi" sorgulanmaya başlanmış; "başka bir dünya" oluşturma düşüncesi, "ütopya" olmaktan çıkıp, kitlelerin zihnine yerleşmeye başlamıştır.

Kriz süreci ve sonrasında, başarılabilen ülkelerde ekonominin tüm sektörleri yeniden planlanacak, yeni paradigmalara ve yaklaşımlara oluşacaktır. Kongremiz, Türkiye açısından böylesi bir misyonu somutlamak sorumluluğunu üstlenmiştir. Önceki kongrelerimizde bu bağlamda ülkemiz sanayi ve ekonomisinin eşitsiz, kırılgan ve kriz üretici yapısına defalarca dikkat çekilmiş, 2007 kongremizin ana teması bu nedenle, "Geçmişten Geleceğe Sanayileşme, Planlama ve Kalkınma, Türkiye İçin Model Önerileri" olarak belirlenmiştir. 2009 kongresi bu temanın devamı niteliğinde, "Dünya Ekonomik Krizi ve Türkiye Sanayinin Yeniden Yapılanması" başlığı altında örgütlenmiştir.

2008 Ekim'inde patlak veren kriz üzerine 28 Şubat 2009 tarihinde, "Sanayi Kongresi 2009'a Doğru, Kriz ve Sanayi Sektörlerinin Durumu Sempozyumu" bu kapsamda düzenlenmiştir. Otomotiv, metal, makina imalat, tekstil, enerji, kimya, elektrik-elektronik, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinin temsilcilerinin

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası (MMO) sekreteryalığında düzenlenen TMMOB Sanayi Kongrelerinin on yedincisi, "Dünya Ekonomik Krizi ve Türkiye Sanayinin Yeniden Yapılanması Planlamada Model Önerileri, İstihdam Öncelikli Bölgesel Refah ve Kalkınma" temasıyla, 11-12 Aralık 2009 tarihlerinde Ankara'da Millî Kütüphane Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

TMMOB Sanayi Kongresi 2009'a kayıtlı 650 delege katılmış, internet üzerinden ise 4 bin 828 kişi kongreyi canlı olarak izleme imkânı bulmuştur.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik kriz ve sanayileşme olgularının bir çerçeve sunum ile ele alındığı açılış oturumunun arkasından kriz sürecinde dünya ekonomisi ve yeni eğilimler, krizde Türkiye sanayisinin durumu ve geleceği, alan çalışmaları özel oturumları, planlama olgusu ve Türkiye sanayinin öyküsü ana başlıkları altında dokuz sunum yapılmış, son olarak kongre değerlendirilmesine ilişkin bir tartışma ve öneriler forumu düzenlenmiştir.

MMO kongremize iki araştırma raporu sunmuştur. Bunlardan biri "Türkiye Sanayisinde Öncelikli Sektörler ve Bölgesel Kalkınma Yaklaşımı", diğeri de "Türkiye'de Kalkınma ve İstihdam Odaklı Sanayileşme İçin Planlama Önerileri" başlıklıdır.

Raporların ilki imalat sanayinin öncelikli alt

katılımıyla düzenlenen bu sempozyumda, yaşadığımız sorunların üretim ve yatırımı dışlayan, yerli kaynak kullanımını reddeden, üretim ve ihracatı ithalata bağımlı kılan yüksek cari açık, yüksek dış borç ve sıcak para politikalarına dayalı, o pek övünülen "büyüme"yi döviz kuru ve finans hareketleri ile sağlayan ekonomi politikalarından kaynaklandığı bir kez daha teyit edilmiştir.

Sempozyumda saptanan sorunlarla birlikte MMO, toplam 22 alt sektörün gösterge ve performanslarını irdelemiş ve bu değerlendirmeleri sektörel, bölgesel ve ulusal planlama, kalkınma süreçlerine bağlayan iki ayrı rapor halinde Kongreye taşımıştır.

Sanayimiz onlarca yıl iktidarlara, dünya ve ülke konjonktürüne, IMF, Dünya Bankası, Gümrük Birliği, Avrupa Birliği, Dünya Ticaret Örgütü tarafından belirlenen politikalara bağlı olarak önemli dalgalanma ve krizlerin içinden geçmiştir. 1974–2008 arası yaşanan sekiz adet kriz ve sürekli aşağı doğru dalgalanma üreten yapı, bu bağlamda değerlendirilmelidir.

1960–1980 yıllarını kapsayan ithal ikameci sanayileşme döneminde planlama/kalkınma bütünlüğü oluşturulmaya çalışılırken, sanayinin teşviki, korunması, finansmanı, kalkınma hızı ve istihdam parametreleri başat konumda olmuştur. Gümrük muafiyeti, yatırım indirimi, orta vadeli kredi verilmesi, imar kolaylıklarına yönelik teşvikler vb. söz konusu olmuştur.

Ancak daha sonra kalkınma ve merkezi planlama parametrelerinin adım adım yok edildiği bir süreç de yaşanmıştır. 24 Ocak 1980 kararları ve 1980 askeri darbesi ile başlayan bu dönemde sübvansiyonlar büyük ölçüde kaldırılmış, KİT yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır.

Bu süreçte öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı iş bölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmış, kaynak tahsisini sadece iç ve dış piyasalara ve borçlanmaya havale eden bir sanayi modeline geçilmiştir. Ara malı ve yatırım malları üretiminde ve teknolojiye dışa bağımlılığı esas alan bu modelle sanayi KOBİ'leşmeye yönlendirilmiş; iş gücü sömürsü ucuz iş gücü kullanımıyla yoğunlaşmış; düşük maliyet, düşük katma değer ve düşük teknolojili üretim ve ihracat yapılaşmış, ihracat girdileri ile ithalata bağımlı kılınmıştır. Bu politikaya bir "sanayi politikası" demek belki olanaklıdır; ama burada orta ve uzun vadeli "sanayileşme stratejisi" unsurları bulunmadığını özellikle belirtmek gerekmektedir. Tam tersine ülkemiz sanayi tesisleri özelleştirilmiş, temel göstergelerde durma ve gerileme yaşanmıştır.

Belirli bir refah seviyesinin tutturulması, sektörel önceliklerin başarıyla gerçekleştirilmesi, bölgesel dengesizliklerin giderilmesi, işsizlik sorununun çözülmesi gibi temel hedefler bir tarafa bırakılmıştır. Nitekim bugün sanayi sektörü, hizmet ve tarımdan

sonra gelmekte ve yıllardır sanayi istihdamı yüzde 20'yi ancak bulmaktadır.

Ülkeye gelen yabancı ve doğrudan sermaye yatırımları özelleştirmeye, finansman ve sigortacılık sektörlerine yönelmiş, böylece imalat sanayinin yeni yatırımlarına herhangi bir kaynak ayrılmamıştır. İç pazar, ithal malları lehine genişletilmiş ve dışa bağımlılık perçinlenmiştir. Dokuzuncu Kalkınma Planı, plansız döneme geçişin simgesi olup, AB'ye entegrasyon süreciyle sanayinin taşeronlaşmasının bir belgesi niteliğindedir. Plan yapamayan Türkiye başkalarının planına teslim olmuştur. Bir başka anlamda küresel ekonominin insafına bırakılmıştır.

Ülke politikalarında sanayinin ikinci plana itilerek hizmet ve finans sektörlerinin desteklenmesi sonucu imalat sanayi yatırımlarının toplam yatırımlar içerisindeki payında ciddi düşüşler olmuş, bu pay 1980 yılında yüzde 28,5 düzeyindeyken günümüzde yüzde 14'lere kadar gerilemiştir. Aynı dönemde sanayide yatırım yoğunluğunda yüzde 32 düzeyinden yüzde 10'lar seviyesine varan bir düşüş söz konusudur. Bir başka ifadeyle artık sanayici bile sanayiden elde ettiği geliri daha fazla rant getiren alanlarda değerlendirmektedir.

Diğer acı bir gerçeğimiz de on yıllardır uygulanan yanlış politikalar sonucunda bölgeler arası eşitsiz gelişme açısının çok büyümüş olmasıdır. 2008'de Marmara ve Ege bölgeleri sanayi katma değerinin yüzde 75'ini yaratırken, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri yalnızca yüzde 2,5 ile yetinmek zorunda kalmıştır. Gerçekte bir bölgesel planlama ve bölgesel kalkınma politikası yoktur. Konu Bölge Kalkınma Ajansları üzerinden uluslararası sermayenin güdümüne havale edilmiştir. Bugünkü bölgesel ekonomik, politik ve sosyal tablonun bu gerçeklerle doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

AR-GE ve inovasyon sürekli gündemde olmasına karşın, AR-GE'nin GSMH içindeki payı yüzde 0,8'i aşamamış, ayrıca çıkarılan yasa ile yabancı yatırımcıların AR-GE merkezlerine teşvik verilmesi sağlanmıştır. Bölgeler arası dengeyi kuracak ve gelir dağılımını adil bir biçimde kalkınmada öncelikli yörelere yayacak politikalar oluşturulmadığından, işsizlik ve yoksulluk sorunu öncelikli sorunların başında yer almaya devam etmektedir.

Söz konusu politikaların biriktirdiği olumsuzluklar özellikle 2001 krizi ve içinde bulunduğumuz büyük krizde iyice yüzeye çıkmış, dünya ölçeğinde krizden en olumsuz etkilenen ülkelerin başında yer almamıza yol açmıştır. Krizle birlikte birçok iş yeri kapanmış, sadece son bir yıl içinde 1,5 milyon kişi işsiz kalmıştır. Sanayide işten çıkarılanların 750 bini bulduğu, toplam sanayi istihdamına göre bu oranın yüzde 18'e ulaştığı görülmektedir.

Sanayide son bir yıllık üretim daralması yüzde 20'yi bulmaktadır. Bazı alt sektörlerde küçülme oranı yüzde 40–45 seviyesindedir. İhracat düşüşü son bir yıl içinde yüzde 30'a yaklaşmıştır. İthalat girdi oranı yüksek olan alt sektörlerde sorun daha da büyüktür. Fason üretime dayalı, ithalata büyüyen ihracat modeli can çekmektedir.

Dünyada kriz ile birlikte sosyal adaletçi programlara ve kamusal desteklere dair inanç ve yönelim artarken, ülkemizde krizin asli sorumlusu olan serbestleştirme politikalarında ısrarcı olunmakta, yeni zamlar, vergi artışları ve özelleştirmeler tek çözüm olarak dayatılmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Planlama, sanayileşme ve kalkınma birbirinden ayrılmaz bir üçlüdür. Bu kavramlar yalnızca sanayideki teknolojik gelişmeler veya üretim sürecindeki gösterge ve katma değer artışları ile tanımlanamaz. Sanayileşme ve kalkınmayı "toplumsal kalkınma" anlayışı içinde, planlı bir yaklaşımla, tarım, çevre, enerji, bilim, teknoloji, istihdam, sağlık, eğitim, gelir, bölüşüm ve tüm diğer alanlara yönelik politikalarla bir bütünlük içinde tanımlamak gerekmektedir.

•Bugün her şeyden önce ülke ekonomisi ve sanayinin planlanması zorunlu hale gelmiştir. Bu planlama, kamu yararına çalışanların gelir dağılımını düzeltecek, işsizliği ortadan kaldıracak, sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmayı sağlayacak, refahı kitlesel olarak yayacak ilke ve araçları kapsamaktadır. Burada yatırımlara ağırlık verilmelidir.

•Planlama ve kalkınma odaklı çalışmalar üniversite, sanayi, meslek odaları ve sektör kuruluşlarını da kapsayan geniş bir platformda tartışılmalı, çözüm önerileri geliştirilmelidir. MMO'nun gerçekleştirdiği alan araştırmalarının temel paradigmaları doğrultusunda, ilgili tüm kurul, kuruluşlar, bilim insanları, iktisatçılar, sosyal bilimciler, mühendisler ve ilgili meslek grupları bir tartışma ve öneriler platformunda bir araya getirilmelidir.

• Türkiye küresel güçlerin ülkemize biçmiş olduğu fason üretime yönelik taşeronlaşmış sanayi işletmelerinden oluşmuş bir yapılanmayı kabul edecek midir? Yoksa Türkiye sanayi yapısını yeni bir modele göre, sanayileşme ve toplumsal kalkınma hedeflerine yönelik bir biçimde mi oluşturacaktır? MMO tarafından kongreye sunulan alan araştırmalarından görüldüğü üzere ülkedeki uygulamalar, fason imalat sanayi içinde özgün ürün geliştirilmesini önlemekte ve dışa bağımlılığı artırmaktadır. Türkiye geçmiş deneyimlerden gerekli dersleri çıkaracak ipuçlarını yakalamak zorundadır.

•Ülkemizin kaynakları küresel güçlerin baskısından bağımsız bir şekilde değerlendirildiğinde, Türkiye küresel rekabette yer alabilecek potansiyellere sahiptir. Bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, dış girdilere bağımlı olmayan, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören sanayileşme politikaları uygulandığında durum değişecektir. Böylece sanayi yatırımlarında daha rasyonel seçimler yapılabilecek, ülkenin doğal kaynakları daha iyi değerlendirilebilecek, iş gücünün niteliği artırılarak, istihdam odaklı, yüksek katma değerli öncelikli sektörleri destekleyen, bölgesel farklılıkları azaltan, dengeli bir sanayi yapısına ulaşılabilecektir.

•Ülke ekonomisini dışa bağımlı ve kırılgan hale getiren, tam üyelik müzakere süreçleri tamamlanıncaya kadar, Gümrük Birliği anlaşması mutlaka askıya alınmalıdır. AB ile üyelik müzakere süreçlerinde siyasi

ödünler verilmesi istenen ve Türkiye'nin iç politikasına müdahale eden tavırlar reddedilerek, müktesebat değişiklikleri tüm sektörler ve meslek örgütleri nezdinde tartışmaya açılmalı ve ülke çıkarlarına yönelik politikalar oluşturulmalıdır.

•Sanayide üretimin organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinde yaygınlaştırılması ve KOBİ'lere rasyonel bir işletme yapısı ve ölçek getirecek düzenlemelerin yapılması zorunludur. Bunun için öncelikle bir sanayi envanteri çıkarılmalı, sistematik bir veri tabanı kurularak sürekli güncelleştirilmelidir.

•Mühendislik altyapısı, AR-GE ve teknolojik gelişmenin önemli bir planlama ögesi olarak değerlendirilmeli, kamu yararı ön plana alınarak benimsenmelidir.

•MMO'nun alan araştırmasında belirtilen istihdamın yapısal özellikleri, iş gücüne katılım oranlarının yüzde 44'lere düştüğünü, sanayide işsizlik oranının yüzde 18'lere yükseldiğini ortaya koymaktadır. İş gücüne katılım oranı OECD ortalamasına (% 60) çıkarılmalı, yüzde 24 olan kadın istihdamı mutlaka artırılmalıdır. Kırsal göçün önlenmesi için bölgesel eşitsizlikleri giderecek biçimde öncelikli sektörler ağırlık veren istihdam odaklı yatırımlar Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz bölgelerine ağırlık verilerek yapılmalıdır.

•Bölgesel kalkınma planları tüm sektörlerde yapılacak yatırımlarla, istihdamı bölgelerde sağlayan bir ağırlıkla yapılmalı, orta vadeli planlamada 1,5 milyon kişiye iş olanağı sağlayacak 300 milyar TL'lik yatırım gerçekleştirilmelidir.

•İş gücünün niteliğini yükseltecek meslek okulları, kurslar, seminer ve programları ile öncelikle kamunun ağırlığı olan yatırımlar gerçekleştirilmelidir. Bölgelerin doğal kaynakları, tarım ürünleri ve insan yapısı esas alınarak bölge planlaması yapılmalıdır.

•Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz bölgelerinde öncelikle yerel kaynaklara dayanan, ithal girdisi düşük, istihdam odaklı KOBİ niteliğindeki firmalara teşvik ve destekler öncelikli olarak sağlanmalıdır. Her türlü kayıt dışı ekonomik faaliyetin denetim altına alınması, çocuk iş gücünün çalıştırılmasının önlenmesi, kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımını sağlayacak projelerin gerçekleştirilmesi zorunludur.

Yukarıdaki tespit ve öneriler kamu yararına planlama, kalkınma ve istihdam odaklı gelişmelerin gerçekleşebilmesi, demokrasinin tüm ilke ve kurumlarıyla egemen olduğu, insan hakları ve özgürlüklerinin tam anlamıyla uygulandığı, toplumun tüm kesimlerinin bir arada barış içinde yaşadığı bir ortamın oluşturulması ile sağlanabilir. Demokrasi ile kalkınma birbirini reddeden değil, birbirini tamamlayan ve geliştiren durumlar olarak görülmelidir.

Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bu adımları gerçekleştirmek olanaklıdır. Bizler, üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede yaşamak istiyor ve bunun olanaklı olduğunu biliyoruz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ